

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: M. Frunze)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, A. Pahopol, V. Cotorobai)

D E C I Z I E

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Diana Karlins și Anton Karlins, reprezentați de avocatul Alexandru Pavalatii,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Diana Karlins și Anton Karlins împotriva Companiei Aeriene „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea compensației pentru întârzierea zborului, penalității, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 1 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 06 septembrie 2019, Diana Karlins și Anton Karlins, reprezentați de avocatul Alexandru Pavalatii, au depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Air Moldova” SRL, prin care au solicitat încasarea compensației pentru întârzierea zborului în mărime de 400 de euro, penalitatea în sumă de 920 de euro pentru fiecare, prejudiciul moral a câte 10 000 de lei și cheltuielile de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că reclamantii au procurat biletele electronice la cursa Londra/ Stansted (STN) – Chișinău (KIV), cursa 9U 834, pentru data de 26 iunie 2019, ora decolării 14:40.

Au relevat că fiind în incinta aeroportului cu 2 ore înainte de decolare, pe panoul din aeroport, reclamanta a văzut că cursa 9U 834 se reține, ulterior primind tichete de îmbarcare pentru ora 20:15, cu decolarea la 21:00, într-un final decolarea având loc cu o întârziere de aproximativ 7 ore 30 min.

Astfel, au indicat că aceasta reprezintă o neglijare deliberată a obligațiilor asumate față de pasagerii cursei date, fapt prin care, reclamantilor, ca pasageri a acestei curse, le-au fost încălcate arbitrar drepturile de consumator al serviciilor prestate de compania aeriană.

La 8 iulie 2019, reclamantii au înaintat CA „Air Moldova” SRL reclamație, prin care au solicitat achitarea compensației, or, CA „Air Moldova” SRL a refuzat achitarea compensației, venind cu oferta unui bilet avia tur-retur pentru cursele directe operate de CA „Air Moldova” SRL, reclamantii refuzând această ofertă.

Ulterior, reclamanții au mai adresat și alte cereri, dar compania aeriană a rămas pe poziția de a oferi un bilet avia tur-retur pentru cursele directe operate de CA „Air Moldova” SRL drept compensație. Astfel, poziția companiei expusă în răspunsul la cererea extrajudiciară a reclamanților denotă comportamentul pârâtei în calitate sa de prestator de servicii de transport aerian, care a dus la cauzarea prejudiciului moral reclamanților.

Au mai indicat că concursul de împrejurări și a factorilor obiectivi și subiectivi, în care operatorul aerian nu informează consumatorul despre dreptul său la compensație, nu achită compensația la solicitarea pasagerilor care au suportat incomodități în legătură cu întârzierea zborului, nu recunoaște obligația sa de achitare a acestei compensații, generează o concluzie că însăși compensația și cuantumul acesteia nu atinge scopul unei satisfacții echitabile eficiente a reclamanților, fiind necesară și repararea prejudiciului moral cauzat consumatorilor.

În drept, reclamanții și-au întemeiat acțiunea în baza art. 1998, 2036 și 2037 Cod civil, art. 18/1, 20 și 32 din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, Convenția de la Montreal la care Republica Moldova a aderat prin Legea nr. 254-XVI din 05 decembrie 2008 pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional, Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08 noiembrie 2012.

Prin hotărârea din 16 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial acțiunea; s-a încasat din contul CA „Air Moldova” SRL în beneficiul Dianei Karlins și a lui Anton Karlins suma de 400 de euro pentru fiecare, cu titlu de compensație pentru întârzierea zborului convertiți în valută națională, conform ratei stabilite de Banca Națională a Moldovei, la data executării obligației și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 500 de lei; s-a încasat din contul CA „Air Moldova” SRL în beneficiul statului suma de 1 044,41 de lei cu titlu de taxă de stat. În rest pretențiile reclamanților s-au respins ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 13 ianuarie 2020, Diana Karlins și Anton Karlins, reprezentați de avocatul Alexandru Pavalatii, au contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea respingerii acțiunii.

Prin decizia din 1 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel declarată de Diana Karlins și Anton Karlins și s-a menținut hotărârea din 16 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 5 alin. (1), 1411, 1417, 1419- 1421, 1998, 1999 Cod civil, art. 19 al Convenției de la Montreal pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional, pct. 1, 2, 16-18 al Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08 noiembrie 2012, Colegiul a considerat că prima instanță întemeiat a stabilit și constatat faptul întârzierii zborului reclamanților.

Astfel, deoarece partea pârâtă nu a negat faptul, că a avut loc o întârziere cu o durată de aproximativ 7 ore și 30 minute, pasagerii urmând să fie transportați din Londra/Stansted (STN) în Chișinău (KIV) cu avionul, distanță pe care urma să o parcurgă, măsurată conform pct. 21 prin metoda rutei ortodromice (drumul cel mai

scurt între două puncte de pe suprafață), este de 2 146,8 de km, adică distanță cuprinsă între 1 500 și 3 500 de kilometri, conform punctului 18 lit. b) din Regulament, urma să le fie oferită o compensație în mărime de 400 de Euro pentru fiecare.

Colegiul, a acceptat concluzia instanței de fond și nu admis poziția apelanților/ reclamanți, privind încasarea penalității pentru neîndeplinirea în termen a serviciului de către compania de zbor, invocând în vederea probării sub aspect legal al acestei pretenții prevederile Legii protecției consumatorului.

În acest sens, Colegiul a reținut soluția instanței de fond ca corectă, deoarece apelanții/ reclamanți, fiind informați despre întârzierea cursei, au acceptat serviciul prestat cu întârziere.

De asemenea, Colegiul a considerat corectă soluția primei instanțe în partea respingerii pretenției reclamanților de a fi reparat prejudiciul moral cauzat prin întârzierea zborului.

În acest sens, Colegiul a relevat că compensația acordată în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 836/08 din 08 noiembrie 2012 constituie, inclusiv, și despăgubirea de ordin moral, deoarece este o plată încasată de la prestatorul de servicii anume pentru repararea/ compensarea prejudiciului material și moral suferit de pasageri.

La 29 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice, și la 4 ianuarie 2021, prin intermediul secretariatului, Diana Karlins și Anton Karlins, reprezentanți de avocatul Alexandru Pavalatii, au declarat recurs, prin care au solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțial a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 1 octombrie 2020 și a expedit-o participanților la proces la 4 noiembrie 2020 (f.d. 95), însă la actele cauzei lipsesc date de recepționare a deciziei instanței de apel.

Astfel, recursul declarat la 29 decembrie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 22 ianuarie 2021, prin scrisoarea de însoțire nr. 2ra-280/21, Curtea Supremă de Justiție a expedit în adresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data recepționării (f.d. 114).

La 4 februarie 2021, CA „Air Moldova” SRL a depus referință, prin care a solicitat respingerea ca inadmisibilă a recursului.

Prin încheierea din 24 martie 2021 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Diana Karlins și Anton Karlins, reprezentați de avocatul Alexandru Pavalatii, a fost considerat admisibil și a fost fixat spre examinare într-un complet de 5 judecători, în vederea examinării fondului recursului.

În conformitate cu articolele 441 și 444 din Codul de procedură civilă, recursurile s-au examinat de un complet de 5 judecători, fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs și referință au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurenții și intimata au avut posibilitate să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse.

Verificând decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune admiterea recursului cu casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea respingerii cerinței de încasare a prejudiciului moral, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recurenților, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza *Garda Ruiz vs Spania* (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; *Moreira Ferreira vs Portugalia* (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

În vederea respectării articolului 432 alin. (5) din Codul de procedură civilă, Colegiul lărgit nu a identificat niciun indiciu care, la prima vedere, ar putea ridica probleme de drept specificate la alin. (3) din articolul citat. Mai mult, recurenta nu au prezentat obiecții în privința acestui aspect procedural.

Esența articolelor 432 și 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă oferă instanței de recurs competența de a efectua un control al legalității deciziei atacate, nu și a temeiniciei acesteia. Astfel, se vor reține circumstanțele de fapt, privite în ansamblu, care au fost prezentate de părți și stabilite de instanțele de judecată în fazele procesual anterioare, cu excepția situației în care constatările lor pot fi considerate arbitrare sau vădit nerezonabile.

În debut, Colegiul atestă că înaintând acțiune în instanță împotriva CA „Air Moldova” SRL, Diana Karlins și Anton Karlins au solicitat încasarea compensației pentru întârzierea zborului în mărime de 400 de euro, penalitatea în sumă de 920 de euro pentru fiecare, prejudiciul moral a câte 10 000 de lei și cheltuielile de judecată.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze prima instanță prin hotărârea din 16 decembrie 2019 a admis parțial acțiunea; a încasat din contul CA „Air Moldova” SRL în beneficiul Dianei Karlins și a lui Anton Karlins suma de 400 de

euro pentru fiecare, cu titlu de compensație pentru întârzierea zborului convertiți în valută națională, conform ratei stabilite de Banca Națională a Moldovei, la data executării obligației și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 500 de lei; a încasat din contul CA „Air Moldova” SRL în beneficiul statului suma de 1 044,41 de lei cu titlu de taxă de stat. În rest pretențiile reclamantilor au fost respinse ca neîntemeiate.

Verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 1 octombrie 2020 a respins cererea de apel declarată de Diana Karlins și Anton Karlins și a menținut hotărârea din 16 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând materialele anexate la dosar, în raport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția instanței de apel și primei instanțe, în parte este neîntemeiată.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Așadar, Colegiul reiterează că reclamantii/ recurenții au procurat biletele electronice la cursa Londra/ Stansted (STN) – Chișinău (KIV), cursa 9U 834, pentru data de 26 iunie 2019, ora decolării 14:40, or, cursa 9U 834 s-a reținut, ulterior, recurenții au primit tichete de îmbarcare pentru ora 20:15, cu decolarea la 21:00, decolarea având loc cu o întârziere de aproximativ 7 ore 30 min.

Verificând legalitatea deciziei atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanțele ierarhic inferioare întemeiat au încasat de la CA „Air Moldova” SRL în beneficiul Dianei Karlins și a lui Anton Karlins suma de 400 de euro pentru fiecare, ca compensație.

Conform pct. 12 lit. c) din Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08 noiembrie 2012, în cazul anulării unui zbor, pasagerilor în cauză trebuie: să primească o compensație din partea operatorului aerian, în conformitate cu capitolul V din prezentul Regulament.

Astfel, conform pct. 18 din Capitolul V din Regulament, când se face trimitere la prezentul capitol, pasagerii primesc o compensație în valoare de: a) 250 euro pentru toate zborurile de 1500 kilometri sau mai puțin; b) 400 euro pentru toate zborurile cuprinse între 1500 și 3500 kilometri; c) 600 euro pentru toate zborurile care nu intră sub incidența literelor a) sau b). Pentru stabilirea distanței se ia în considerare ultima destinație unde pasagerul urmează să sosească după ora prevăzută datorită refuzului la îmbarcare sau anulării zborului. Plata compensației se va efectua în lei moldovenești la cursul Băncii Naționale a Moldovei la data achitării acesteia.

La cazul prezentei spețe, având în vedere că distanța zborului a fost de 2 146,8 km, instanțele de judecată întemeiat au dispus încasarea compensației în

valoare de 400 de euro, în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii.

Colegiul, la fel acceptă concluzia instanțelor ierarhic inferioare și nu poate admite poziția recurenților privind încasarea penalității pentru neîndeplinirea în termen a serviciului de către compania de zbor, invocând în vederea probării sub aspect legal al acestei pretenții prevederile Legii protecției consumatorului.

În acest sens, Colegiul reține soluția instanțelor de judecată ierarhic inferioare la acest capitol drept una corectă, deoarece recurenții fiind informați despre întârzierea cursei, au acceptat serviciul prestat cu întârziere.

Or, conform art. 21 al Legii nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, prestatorul (executantul) este obligat să asigure prestarea serviciului (executarea lucrării) în termenele și condițiile stabilite în reglementările specifice în domeniu sau stipulate în contractul de prestare a serviciului (executare a lucrării). Dacă prestatorul (executantul) nu a început la timp prestarea serviciului (executarea lucrării) sau dacă, în timpul prestării serviciului (executării lucrării), a devenit clar că serviciul (lucrarea) nu va fi îndeplinit în termenul stabilit, sau dacă termenul de prestare a serviciului (executare a lucrării) a expirat, consumatorul este în drept, opțional: a) să fixeze prestatorului (executantului) un nou termen, în cadrul căruia el trebuie să înceapă și să finalizeze prestarea serviciului (executarea lucrării), și să ceară reducerea prețului pentru serviciu (lucrare); b) să rezilieze contractul de prestare a serviciului (executare a lucrării) și să revendice repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea termenelor de începere și/sau finalizare a prestării serviciului (executării lucrării).

Astfel, din materialele cauzei rezultă că recurenții au acceptat serviciul acordat cu întârziere, dar nu au înaintat pretenții de reducere a prețului serviciului acordat cu întârziere.

La fel, Colegiul accentuează că aceștia nu au reziliat contractul de prestare a serviciului de transportare încheiat cu CA „Air Moldova” SRL, moment care îi decade din dreptul de a pretinde compensație, sub formă de penalitate.

Mai mult, Colegiul concluzionează că aceștia nici nu pot pretinde asemenea compensații, sub formă de penalitate pentru întârzierea prestării unui serviciu în temeiul Legii nr. 105 din 13 martie 2003, deoarece modalitatea de acordare a despăgubirilor pentru asemenea situații este reglementată de alte acte normative interne și internaționale.

De altfel, conform art. 32 al Legii nr. 105 din 13 martie 2003, în cazul încălcării termenelor specificate la art. 21 din aceeași Lege, penalitatea la achitarea căreia este obligat prestatorul se calculează din costul serviciului acordat cu întârziere, pe când reclamanții au calculat această penalitate din suma compensației pretinse de 400 de euro pentru fiecare, moment care direct contravine normelor de drept materiale numite.

Colegiul ține să accentueze că cadrul legal acordă consumatorului de a pretinde plata penalității din suma serviciului neprestat sau prestat cu întârziere, pentru perioada de întârziere. Recurenții, însă, au calculat și solicită încasarea penalității calculate din suma compensației pe care operatorul serviciului de transport avia era obligat să o achite pasagerilor pentru întârzierea zborului. Respectiv, deoarece nici legislația civilă și nici legislația din domeniul protecției consumatorului nu instituie o asemenea modalitate de protecție și obligație a prestatorului de serviciu, adică de a achita penalitate calculată din compensația

achitată cu întârziere, Colegiul reiterează corectitudinea soluției date de instanțele de judecată ierarhic inferioare.

Afară de aceasta, Diana Karlins și Anton Karlins au mai solicitat și repararea prejudiciului moral în mărime de a câte 10 000 de lei pentru fiecare, invocând că prin acțiunile intimatei li-au fost cauzate suferințe de ordin psihic, condiționate de stare de frustrare, disperare, disconfort cauzat de anularea cursei de zbor, neinformarea totală a pasagerilor despre acțiunile/ inacțiunile CA „Air Moldova” SRL.

Instanțele ierarhic inferioare au ajuns la concluzia de a respinge această pretenție, menționând că compensația legală în mărime de 400 de euro pentru fiecare acoperă inclusiv eventualul prejudiciul moral suferit de reclamantii pentru întârzierea zborului și pentru pierderea de timp ireversibilă.

Instanța de recurs consideră greșită această concluzie, deoarece compensația prevăzută de Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08 noiembrie 2012, are doar rolul de a acoperi eventualele prejudicii cauzate pasagerilor precum prejudiciu material, nu și a prejudiciului moral suferit de către călători.

Conform art. 1422 alin. (1) și (2) din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Ca urmare, la acest capitol, instanța de recurs consideră relevante dispozițiile art. 20 alin. (1) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003, care direct indică că consumatorul este în drept să pretindă repararea prejudiciului cauzat de produsele, serviciile necorespunzătoare indiferent de faptul dacă s-a aflat sau nu în relații contractuale cu vânzătorul, prestatorul.

În sensul art. 1423 alin. (1) și (2) din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

La fel, art. 20 alin. (4) și (5) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003, statuează că prejudiciul moral cauzat consumatorului de către producător, vânzător, prestator prin încălcarea drepturilor lui prevăzute de prezenta lege, precum și de alte acte normative, se repară în mărimea stabilită de instanța judecătorească. Prejudiciul moral se repară indiferent de repararea prejudiciului material cauzat consumatorului. Respectiv, raportând la caz aceste prevederi legale, instanța de recurs relevă că, fiecare persoană care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul adus, dar numai instanța de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de circumstanțele cazului concret, de personalitatea părților. Cuantumul compensației depinde și de durata menținerii

consecințelor vătămării. Instanța de judecată, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, ia în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul.

Mai mult ca atât, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a recunoscut, în jurisprudența sa, dreptul consumatorilor la repararea prejudiciului nepatrimonial. În speță, trebuie amintit că Regulamentul nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, urmărește asigurarea unui înalt nivel de protecție a pasagerilor aerieni, indiferent dacă se află într-o situație de refuz la îmbarcare, de anulare sau de întârziere prelungită a zborurilor, întrucât toți sunt victime ale unor dificultăți și neplăceri grave similare care au legătură cu transportul aerian.

În circumstanțele expuse, la caz, în temeiul normelor enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a repara prejudiciul moral cauzat recurențelor ca urmare a anulării zborului în sumă de 2 000 de lei pentru fiecare, ca fiind echitabilă și suficientă pentru prejudiciul moral suferit de către Diana Karlins și Anton Karlins, având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale, starea de stres și frustrare cauzată recurentului.

Or, cuantumul prejudiciului moral pretins de către Diana Karlins și Anton Karlins de 10 000 de lei pentru fiecare, este vădit disproporțional și excesiv în raport cu criteriile stabilite la caz și principiul general al echității.

Totodată, în conformitate cu art. 94 alin. (1) și 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanțele ierarhic inferioare just au încasat de la CA „Air Moldova” SRL în beneficiul Dianei Karlins și a lui Anton Karlins suma de 3 500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, sumă ce este reală, necesară și rezonabilă.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea respingerii pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi cu privire la admiterea parțială a acestei pretenții, în rest decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe a menține.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Diana Karlins și Anton Karlins, reprezentați de avocatul Alexandru Pavalatii.

Se casează decizia din 1 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 16 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Diana Karlins și Anton Karlins împotriva Companiei Aeriene „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea compensației pentru întârzierea zborului, penalității, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, în partea respingerii pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral și se pronunță în această parte o hotărâre nouă, prin care:

Se admite parțial pretenția Dianei Karlins și a lui Anton Karlins împotriva Companiei Aeriene „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la repararea prejudiciului moral.

Se încasează de la Compania Aeriană „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul Dianei Karlins și a lui Anton Karlins suma de a câte 2 000 (două mii) de lei, pentru fiecare, cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, pretenția Dianei Karlins și a lui Anton Karlins împotriva Companiei Aeriene „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la repararea prejudiciului moral, se respinge ca neîntemeiată.

În rest, decizia din 1 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 16 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Galina Stratulat